

การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก
เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก อุทัย นิลเนตร
รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 3

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2568

เอกสารวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก
เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์
โดย พันเอก อุทัย นิลเนตร
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ธัญนุช สิงห์พันธุ์

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2568 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

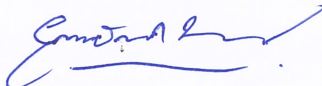
พลตรี

(เกียรติชัย โอภาโส)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ยุธนา ชันทอง)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(ณรงค์ วิชญาณวรภูมิ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

(กนิษฐา จิตวิวัฒนา)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ฉวีวรรณ ตะเภาพงศ์)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ธัญนุช สิงห์พันธุ์)

กรรมการ และเลขานุการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก อุทัย นิลเนตร
เรื่อง	การเสริมสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์
วันที่	๑ กันยายน 2568 จำนวนคำ : 11,065 จำนวนหน้า : 39
คำสำคัญ	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, สื่อสังคมออนไลน์, ภัยคุกคามรูปแบบใหม่, กำลังพลกองทัพบก, การรู้เท่าทันสื่อ
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติและ
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกำลังพลกองทัพบก เปรียบเทียบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างอดีตกับปัจจุบัน
และเสนอแนวทางการเสริมสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในยุคดิจิทัล โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
ผ่านการวิเคราะห์เอกสารและใช้เครื่องมือวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ SWOT Analysis และ
TOWS Matrix

ผลการวิจัยพบว่า สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ
ต่อทัศนคติของกำลังพล โดยกำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มเชื่อและแชร์ข้อมูลโดยขาดการ
กลั่นกรอง ขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ และมีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ลดลงเมื่อเทียบกับ
อดีต แนวทางการเสริมสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เสนอประกอบด้วย การพัฒนาแพลตฟอร์ม
การเรียนรู้ออนไลน์ การพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุก การพัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทัน
สื่อดิจิทัล การจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูล และการปรับการนำเสนออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้
สอดคล้องกับค่านิยมคนรุ่นใหม่ ซึ่งจะช่วยพัฒนากำลังพลให้มีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่
เข้มแข็งและพร้อมรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในยุคดิจิทัล

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Uthai Nilnate

TITLE: Enhancement of Military Ideology Among Royal Thai Army
Personnel to Counter Social Media Threats

DATE: 9 September, 2025 **WORD COUNT :** 11,065 **PAGES :** 39

KEY TERMS: Military ideology, social media, new forms of threats

CLASSIFICATION: Unclassified

This research aims to study the impact of social media on attitudes and ideology of Royal Thai Army personnel, compare military ideology between the past and present, and propose approaches for strengthening military ideology in the digital era. The study employs qualitative research methodology through document analysis and strategic analytical tools including SWOT Analysis, and TOWS Matrix.

The findings reveal that social media has both positive and negative effects on personnel attitudes. Newer personnel tend to believe and share information without proper scrutiny, lack media literacy skills, and demonstrate decreased military ideological commitment compared to the past. The proposed approaches for strengthening military ideology include developing online learning platforms, creating proactive communication strategies, developing digital media literacy curricula, establishing information monitoring centers, and adapting the presentation of military ideology to align with the values of younger generations. These approaches will help develop personnel with strong military ideology who are prepared to face new forms of threats in the digital era.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลในหัวข้อ "การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหาร ให้กำลังพลกองทัพบกเพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์" เป็นการแสวงหาความรู้ตามหลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อศึกษาผลกระทบ และแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารในยุคดิจิทัล ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากำลังพลของกองทัพบกให้มีภูมิคุ้มกัน และความเข้มแข็งทางอุดมการณ์ ท่ามกลางความท้าทายจากสื่อสังคมออนไลน์

เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก พลตรี เกียรติชัย โอภาโส ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก รวมทั้งคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่ได้ ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์อันทรงคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันเอกหญิง ธัญญะ สิงห์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดการทำวิจัย ขอขอบพระคุณ พันเอก ณรงค์ วิษณุณวรวิทย์ รองผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ตลอดห้วงระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานที่ท่านที่เกี่ยวข้อง ที่ให้การสนับสนุนและเอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย รวมถึงกำลังพลกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหาร

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณประโยชน์อันพึงมีจากเอกสารวิจัยฉบับนี้แต่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากำลังพลของกองทัพบกให้มีอุดมการณ์ทางทหารที่เข้มแข็งและพร้อมเผชิญความท้าทายในยุคดิจิทัลต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	7
งานวิจัยในประเทศไทย และความสัมพันธ์กับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 บทวิเคราะห์	
วิเคราะห์ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก	17
เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีตและปัจจุบัน	19
การวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหาร ให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์	22
บทที่ 4 บทอภิปรายผล	
ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก	31
เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีตและปัจจุบัน	32
แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์	32
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ	
ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก	34
เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีตและปัจจุบัน	36

แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์	37
ข้อเสนอแนะ	38
บทสรุป	39

เอกสารอ้างอิง

ประวัติย่อผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยที่มีผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากถึง 55 ล้านคน คิดเป็น 78.7% ของประชากรทั้งประเทศ วราพร คำจิบ¹ ได้ให้ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ว่า "เป็นการสื่อสารโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นการนำเสนอ แบ่งปัน เนื้อหา รูปภาพ เสียง ข้อความ คลิปวิดีโอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยน การแบ่งปันเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ระหว่างบุคคลสองคน หรือกลุ่มบุคคล"

การเติบโตอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสารและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ประกอบกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของประเทศไทยตามนโยบาย Thailand 4.0 ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึง และมีความคุ้มค่าที่ถูกลง การใช้งานสมาร์ทโฟนที่แพร่หลายทำให้ผู้คนสามารถเชื่อมต่อกับโลกออนไลน์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ส่งผลให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตและการบริโภคข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง จากเดิมที่ต้องรอรับข่าวสารผ่านสื่อดั้งเดิมอย่างโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เปลี่ยนเป็นการรับข่าวสารแบบเรียลไทม์ผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ

ปัจจุบันแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย เช่น Facebook, Twitter, LINE, Instagram และ TikTok ต่างมีกลไกในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใช้งานผลิตและแชร์เนื้อหาอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบการให้รางวัลในรูปแบบต่างๆ เช่น จำนวนผู้ติดตาม ยอดไลค์ ยอดแชร์ และรายได้จากการโฆษณา ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในการผลิตเนื้อหาที่ดึงดูดความสนใจ บางครั้งอาจนำไปสู่การบิดเบือนข้อเท็จจริง หรือการสร้างข่าวลวงเพื่อเพิ่มยอดการเข้าถึง

ในขณะเดียวกัน การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารบนสื่อสังคมออนไลน์มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ในด้านบวก สื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง แต่ในด้านลบ พบว่า

มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลที่บิดเบือน ข่าวดวง และการโจมตีสถาบันต่างๆ มากขึ้น แม้จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560² ที่ระบุโทษทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดไว้อย่างชัดเจน แต่ก็ยังพบการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง

กองทัพบกในฐานะหน่วยงานด้านความมั่นคงที่สำคัญของประเทศ มีภารกิจหลักในการเตรียมกำลัง ป้องกันราชอาณาจักร และรักษาความมั่นคงภายในตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)³ โดยมีกำลังพลทั้งที่เป็นทหารประจำการและทหารกองประจำการ ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497⁴ ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูงนี้ กำลังพลของกองทัพบกซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Natives) มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากการรับรู้ข้อมูลที่บิดเบือน และการโจมตีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น อุดมการณ์ และจิตวิญญาณความเป็นทหารอาชีพ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและการสังเกตพฤติกรรมของกำลังพล พบปัญหาสำคัญหลายประการ ได้แก่

1. กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะเชื่อ และแชร์ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ โดยขาดการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อเท็จจริง เนื่องจากความเร่งรีบและความต้องการเป็นคนแรกที่เผยแพร่ข้อมูล
2. มีการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมต่อสถาบัน และองค์กรต่าง ๆ บนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งขัดต่อระเบียบวินัยทหาร และอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกองทัพ
3. อุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพของกำลังพลมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับอดีต โดยเฉพาะในด้านความจงรักภักดี ความเสียสละ และการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหาร อันเป็นผลมาจากการได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคม และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปผ่านสื่อสังคมออนไลน์
4. การขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ทำให้กำลังพลตกเป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation) ที่มุ่งบ่อนทำลายความเชื่อมั่นและความศรัทธาต่อสถาบันหลักของชาติ

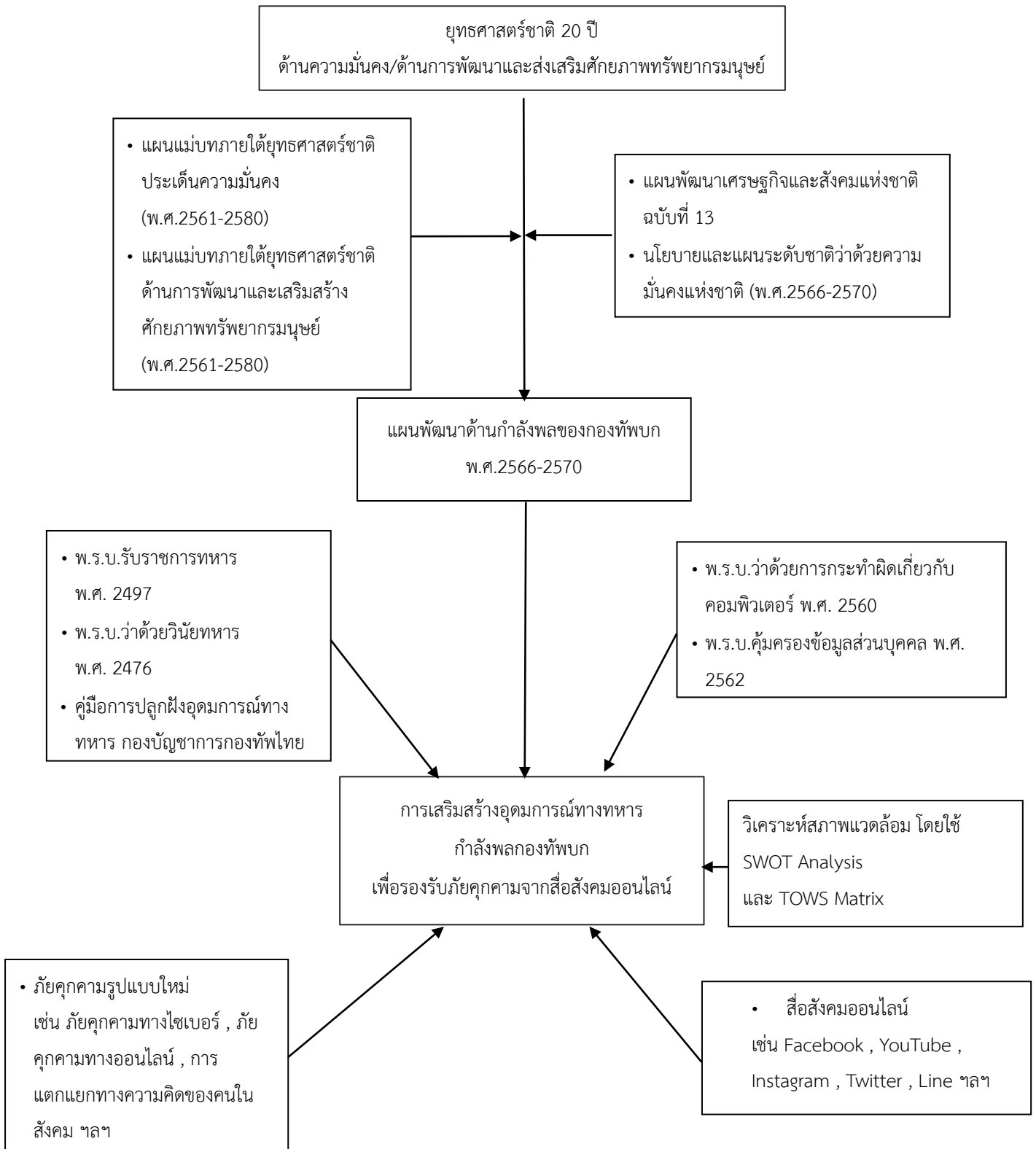
5. รูปแบบการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารแบบดั้งเดิมอาจไม่สอดคล้องกับบริบทสังคมยุคดิจิทัล และพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ ทำให้ประสิทธิภาพในการเสริมสร้างอุดมการณ์ลดลง

ดังนั้น การศึกษาวิจัยเรื่อง "การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์" จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อศึกษาผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติและอุดมการณ์ของกำลังพล และนำเสนอแนวทางในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและอุดมการณ์ทางทหารที่เหมาะสมกับบริบทสังคมยุคดิจิทัล อันจะนำไปสู่การพัฒนากำลังพลที่มีคุณภาพ มีอุดมการณ์ทางทหารที่เข้มแข็ง และสามารถปฏิบัติภารกิจเพื่อความมั่นคงของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีผลต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก
2. เพื่อเปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหาร ในอดีตและปัจจุบันที่เป็นผลจากอิทธิพลสื่อสังคมออนไลน์
3. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ตามที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 กำลังพลกองทัพบก ประกอบด้วย นายทหารชั้นประทวน และทหารกองประจำการ ในกองทัพบก โดยใช้การศึกษาตัวอย่างจากเอกสารการวิจัย

2.2 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ต่อทัศนคติ และอุดมการณ์กำลังพลกองทัพบก โดยมีระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่ ตุลาคม 2567 - มิถุนายน 2568

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารวิชาการ บทความ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สรุปรการประชุมสัมมนา และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี , คู่มือการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหาร กองบัญชาการกองทัพบกไทย , แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ.2566-2570 กรมกำลังพลทหารบก รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) ตามกรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ด้วย SWOT Analysis และTOWS Matrix

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ ระยะเวลา	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
	67	67	67	68	68	68	68	68	68
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย	←→								
สอบการนำเสนอโครงร่างการวิจัย		←→							
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหา		←→							
การวิเคราะห์,สังเคราะห์ข้อมูล				←→					
การสรุปผลการวิจัย							←→		
การนำเสนอผลการวิจัย								←→	
จัดทำรูปเล่ม									←→

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. กองทัพบก ได้ตระหนักถึงผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ ต่อทัศนคติและอุดมการณ์ทางทหารของกำลังพลกองทัพบก ที่ลดลง
2. กองทัพบก ได้วิธีการ เครื่องมือ ที่เหมาะสมในการปลูกฝัง เสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กับกำลังพลกองทัพบก อย่างทันสมัย และมีประสิทธิภาพ
3. กำลังพลกองทัพบก มีทัศนคติ และอุดมการณ์ทางทหารเพิ่มมากขึ้น
ปัญหาด้านกำลังพลลดลง กองทัพบกมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเพิ่มขึ้นของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มกำลังพลของกองทัพบกได้นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายมิติ ทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและหลากหลาย การเปิดรับมุมมองที่แตกต่าง ส่งผลให้เกิดการตั้งคำถามต่อแนวคิด และค่านิยมดั้งเดิมขององค์กรทหาร ผลกระทบตามมาที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกำลังพลต่อสถาบัน และอุดมการณ์ทางทหาร โดยเฉพาะในประเด็นการเชื่อฟังคำสั่งระเบียบวินัย และแบบธรรมเนียมทหาร นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังอาจเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลบิดเบือนที่ขัดแย้งกับอุดมการณ์ทางทหาร

การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารจึงจำเป็นต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบันที่สื่อสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อทัศนคติของกำลังพล โดยผสมผสานระหว่างการรักษาหลักการพื้นฐานที่สำคัญกับการยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อรักษาประสิทธิภาพในการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารในยุคปัจจุบัน

แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1. แนวคิดเรื่องพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของคนไทย¹
ข้อมูลสถิติ ปี 2561 แสดงข้อมูลพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละ 10 ชั่วโมง 5 นาที ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ถึง 3 ชั่วโมง 30 นาที แพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ YouTube (ร้อยละ 98.8) รองลงมาคือ LINE (ร้อยละ 98.6) และ Facebook (ร้อยละ 96.0) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า Facebook Messenger (ร้อยละ 88.4) Instagram (ร้อยละ 67.2) และ Pantip (ร้อยละ 64.2) ก็ได้รับความนิยมในระดับสูงเช่นกัน

เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมตามช่วงวัย พบว่ากลุ่มอายุ 16-25 ปี มีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สูงที่สุด โดยในวันทำงานหรือวันเรียน มีการใช้งานเฉลี่ย 3 ชั่วโมง 18 นาทีต่อวัน และในวันหยุดเพิ่มขึ้นเป็น 4 ชั่วโมง 6 นาทีต่อวัน กิจกรรมหลักในการใช้งานประกอบด้วย การสื่อสาร การรับส่งข้อมูล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการติดตาม

ข่าวสาร ที่น่าสนใจคือ กรุงเทพมหานครถูกจัดอันดับเป็นเมืองที่มีการใช้ Facebook มากที่สุดในโลก สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อวิถีชีวิตของคนไทย ในปัจจุบัน ผลกระทบที่อาจตามมาได้แก่ การพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไป ปัญหาสุขภาพ จากการใช้งานต่อเนื่องยาวนาน และการได้รับอิทธิพลจากสื่อในการตัดสินใจ

2. แนวคิดเรื่องอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่⁵ สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในชีวิตของผู้ใช้โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติในหลายด้าน แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Facebook, Instagram และ TikTok ไม่เพียงทำหน้าที่เป็นช่องทางการสื่อสาร และแหล่งความบันเทิง แต่ยังมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตในแง่ของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง การสร้างภาพลักษณ์ทางสังคม และการมีส่วนร่วมในประเด็นทางสังคมและการเมือง

จากมุมมองเชิงบวก สื่อสังคมออนไลน์เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ และการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังส่งเสริมความเชื่อมโยงทางสังคมและการพัฒนาตนเอง อย่างไรก็ตาม การใช้งานที่ขาดการควบคุมอาจก่อให้เกิดผลกระทบทางลบ เช่น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง ปัญหาด้านสุขภาพจิต และความเสี่ยงจากการรับข้อมูลที่บิดเบือน การศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อคนรุ่นใหม่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสังคมในระยะยาว โดยเฉพาะในแง่ของการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ และการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสื่อสังคมออนไลน์

สามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับพฤติกรรม และทัศนคติที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อสังคมออนไลน์ในเชิงลบ ดังนี้

2.1 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง

2.1.1 การใช้เวลามากเกินไปกับสื่อสังคมออนไลน์ เป็นปัญหาพฤติกรรมที่พบได้มากในปัจจุบัน โดยมีสัญญาณเตือนที่สำคัญคือการหมกมุ่นกับสื่อสังคมออนไลน์ จนไม่สามารถแบ่งเวลาในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังพบว่าคนรุ่นใหม่มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเป็นศูนย์กลางชีวิต โดยใช้งานแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ตั้งแต่การศึกษา การทำงาน ไปจนถึงการพักผ่อน ส่งผลให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมลดลง

2.1.2 การแสดงออกทางสังคม สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลให้พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคมเปลี่ยนไป โดยเฉพาะการเรียกร้องความสนใจที่เพิ่มขึ้น ผู้ใช้มีแนวโน้มโพสต์ภาพและข้อความมากขึ้นเพื่อให้มีคนมากดถูกใจ ผู้ใช้มีโอกาสเจอกับการโพสต์ข้อความในลักษณะคำหยาบคาย คำด่า คำตำหนิต่างๆ และเกิดทุกข์จากการเปรียบเทียบชีวิตหรือเรื่องราวของตนเองกับเพื่อนที่เจอบนโลกออนไลน์

2.2 ทศนคติที่เปลี่ยนแปลง

2.2.1 ทศนคติต่อตนเอง สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบเชิงลบต่อทศนคติที่มีต่อตนเองอย่างมีนัยสำคัญ การรับชมเนื้อหาที่น่าเสนอชีวิตที่สมบูรณ์แบบเกินจริงทำให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจในตนเอง ลดความมั่นใจ และอาจนำไปสู่ภาวะซึมเศร้า

2.2.2 ทศนคติต่อสังคม การใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อทศนคติทางสังคมในวงกว้าง โดยเฉพาะการแพร่กระจายของข้อมูลเท็จ การสร้างความเกลียดชัง และการคุกคาม สื่อสังคมออนไลน์เอื้อให้ผู้คนกล้าแสดงความคิดเห็นรุนแรงที่ไม่กล้าพูดในชีวิตจริง นำไปสู่การขาดความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และความแตกแยกทางสังคม

2.2.3 ทศนคติต่อการทำงานและการใช้ชีวิต สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบเชิงลบต่อทศนคติในการทำงานในหลายมิติ การศึกษาพบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากเกินไปทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล และความเหนื่อยล้าทางอารมณ์ในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน และบั่นทอนความผูกพันต่อองค์กรอย่างร้ายแรง

3. แนวคิดเรื่องภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threats)

เอกสารการประเมินกำลังอำนาจของชาติ วรสารมูมองความมั่นคงฯ⁶ ได้ระบุถึงสื่อสังคมออนไลน์ มีผลกระทบต่อทศนคติ ความคิด และความเชื่อของ คน/กำลังพล ดังนี้

3.1 เป็นภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อค่านิยมและอุดมการณ์ดั้งเดิม สื่อสังคมออนไลน์เชิงลบเอื้อต่อการสร้างการบิดเบือน ในการสื่อสารทางสังคมและการเมือง ผู้ใช้จำนวนมากมีแนวโน้มที่จะเชื่อถือข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสังคมอย่างสมบูรณ์ ทำให้เกิดความเสี่ยงสูงในการถูกชักจูง และส่งผลต่อความมั่นคงของสถาบันทางสังคมและอุดมการณ์ดั้งเดิม

3.2 ความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคม สังคมที่มีความแตกแยกทางความคิดเป็นหนึ่งในภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูง ความแตกแยกนี้มักเกิดจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงลบ ซึ่งมีหลายรูปแบบดังนี้

3.2.1 การระรานทางไซเบอร์ (Cyberbullying) เป็นการกลั่นแกล้งผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกระราน ทางด้านจิตใจอาจจะรู้สึก หงุดหงิด โมโห อับอาย ละอายใจ สูญเสียความ รู้สึกไร้ค่า ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนและครอบครัว หากไม่หาทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ผลกระทบรุนแรง เช่น วิตกกังวล ซึมเศร้า พฤติกรรมก้าวร้าว

3.2.2 การแพร่กระจายข้อมูลเท็จ ข้อมูลเท็จบนโลกออนไลน์แพร่กระจายได้รวดเร็วกว่าข้อมูลจริงได้หลายเท่า โดยสื่อสังคมออนไลน์ทำให้บทบาทของผู้รับข่าวสารเปลี่ยนจากเพียงผู้รับเป็นผู้ที่สามารถผลิตข่าวได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ข้อมูลส่วนใหญ่ถูกแพร่กระจายโดยขาดการตรวจสอบความถูกต้อง การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่รวดเร็วและควบคุมได้ยาก อาจนำไปสู่ความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคม โดยเฉพาะช่องว่างทางความคิดระหว่างวัย (Generation Gap) ที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหาในสังคมไทยมากขึ้น จากการมีความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ลักษณะนิสัย และแนวทางการทำงาน ซึ่งทำให้เอื้อต่อการสร้างความไม่เข้าใจและความขัดแย้งระหว่างกัน

4. แนวคิดกระบวนการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย⁷ ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารตั้งแต่แรกเริ่มเข้ารับราชการ โดยมุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานความรู้และความศรัทธาในจิตใจของกำลังพลทุกระดับ ผ่านกระบวนการอบรม สั่งสอน และการเผยแพร่ทางสื่อประเภทต่างๆ

4.1 กระบวนการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้กำลังพลมีอุดมการณ์ทางทหารที่เข้มแข็ง การดำเนินการแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ

4.1.1 การปลูกฝังในโอกาสแรกที่เข้ารับราชการ บุคคลที่ต้องได้รับการปลูกฝัง ได้แก่ กำลังพลของกองบัญชาการกองทัพไทยทุกคนที่แรกเริ่มจะเข้า

มาปฏิบัติหน้าที่ราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ทั้งประเภทยานายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน พลทหาร พนักงานราชการและลูกจ้าง

4.1.2 การเสริมสร้างอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมกำลังพลทุกประเภท ทั้งนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน พลทหาร พนักงานราชการ ลูกจ้าง รวมถึงครอบครัวของข้าราชการ วิธีการดำเนินการประกอบด้วย การบรรจุวิชาอุดมการณ์ทางทหารในหลักสูตรต่างๆ การจัดอบรมและสัมมนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินผลและพัฒนาความรู้ความเข้าใจ การสอดแทรกในการสอบคัดเลือกเลื่อนฐานะ และการให้รางวัลแก่ผู้มีอุดมการณ์ทางทหารที่ดี

4.2 แนวทางการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารให้แก่กำลังพลตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการ โดยมุ่งเน้นการสร้างความรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การมีความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร รวมถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และความเสียสละ วิธีการปลูกฝังอุดมการณ์ดำเนินการผ่านหลายช่องทาง เช่น การบรรจุวิชาอุดมการณ์ทางทหารในหลักสูตรการศึกษา การจัดอบรมสัมมนา การบรรยายพิเศษโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิด และวิธีการดังนี้

4.2.1 หลักการและแนวคิดพื้นฐาน กองบัญชาการกองทัพไทยได้กำหนดแนวทางการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารโดยมุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานความรู้และความศรัทธาตั้งแต่แรกเข้ารับราชการ โดยเฉพาะการปลูกฝังความรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ การดำรงไว้ซึ่งเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร รวมถึงความรับผิดชอบและความเสียสละ เพื่อให้กำลังพลมีอุดมการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อชาติ

4.2.2 ค่านิยมหลักของกองทัพ กองทัพได้กำหนดค่านิยมหลัก RTARF เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ประกอบด้วย

Respect : การแสดงความจงรักภักดีและปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด

Teamwork : การส่งเสริมการปฏิบัติความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม

Altruism : การปลูกฝังการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

Responsibility : การสร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม

Faith : การสร้างความเชื่อถือศรัทธาในองค์กร

4.3 การปลูกฝังวินัยทหาร วินัยทหารถือเป็นหัวใจสำคัญในการควบคุมกำลังพล มีการกำหนดแบบธรรมเนียมทหารที่ชัดเจน ทั้งในด้านการแต่งกาย ทรงผม การแสดงความเคารพ และการปฏิบัติตน มีการกำหนดบทลงโทษ 5 ระดับเพื่อควบคุมวินัย ได้แก่ ภาควัฒนศาสตร์ ทัศนกรรม กัก ชัง และจำขัง เพื่อให้กำลังพลตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาวินัย

4.4 การส่งเสริมความสามัคคี กองทัพให้ความสำคัญกับการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยเน้นการสร้างความรักใคร่ฉันท์ระหว่างกำลังพล การทำงานเป็นทีม และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติภารกิจ และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร

4.5 คุณธรรมและจริยธรรม การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญ โดยมุ่งเน้นการสร้างทหารที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณา และรักษาเกียรติศักดิ์ศรีของความเป็นทหาร ผ่านการอบรม ตามประมวลจริยธรรมทหาร

4.6 การนำไปปฏิบัติ กองทัพได้กำหนดแนวทางการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยดำเนินการ

4.6.1 บรรจุเนื้อหาอุดมการณ์ทางทหารในหลักสูตรการศึกษาอบรม

4.6.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างอุดมการณ์อย่างต่อเนื่อง

4.6.3 มีระบบการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติ

4.6.4 สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างอุดมการณ์

5. แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ทหารของกองทัพบก อุดมการณ์ทหารเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของกำลังพลในกองทัพบก ตามแผนพัฒนาด้านกำลังพลกองทัพบก พ.ศ.2566-2570⁸ สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาค่านิยมและทัศนคติของ Milton Rokeach (1973)⁹ ที่กล่าวถึงระบบค่านิยมและความเชื่อที่มีผลต่อพฤติกรรม โดยเฉพาะค่านิยมเชิงเป้าหมายและค่านิยมเชิงวิธีการที่หล่อหลอมความเป็นทหารอาชีพ การมี

อุดมการณ์ที่แน่วแน่ จะหล่อหลอมให้ทหารมีความสำนึกในหน้าที่ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจ และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อประเทศชาติ

กองทัพบกได้ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารผ่านกระบวนการต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การฝึกอบรมในสถาบันการศึกษาทางทหาร การปลูกฝังระเบียบวินัย และค่านิยมตั้งแต่แรกเข้ารับราชการ การสร้างความตระหนักในความเป็นทหารอาชีพที่ต้องมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ตลอดจนการพัฒนาความรู้ความสามารถ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างอุดมการณ์

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญที่กองทัพบกให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้กำลังพลยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ มีจิตวิญญาณของความเป็นทหารอาชีพที่กล้าหาญและเสียสละ ตลอดจนการสร้างความภาคภูมิใจในการเป็นทหารอาชีพที่รับใช้ประเทศชาติ และการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน

ในยุคปัจจุบันที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กองทัพบกได้มีการปรับแนวทางการธำรงรักษาอุดมการณ์ทหารให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยนำเทคโนโลยี และสื่อสมัยใหม่มาใช้ในการเผยแพร่และต่อยอดอุดมการณ์ทหาร ปรับรูปแบบการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ สร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในอาชีพทหาร รวมถึงการพัฒนาระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร

อย่างไรก็ตาม กองทัพบกยังต้องเผชิญกับความท้าทายในการรักษาอุดมการณ์ทหารหลายประการ อาทิ ความแตกต่างระหว่างคนต่างรุ่นที่มีมุมมองและค่านิยมแตกต่างกัน การเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมและเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อการพัฒนากำลังพล รวมถึงความท้าทายในการรักษาสมดุลระหว่างความเป็นทหารอาชีพกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

สำหรับแนวทางการพัฒนาในอนาคต กองทัพบกได้วางแผนการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการเสริมสร้างอุดมการณ์ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรมให้ทันสมัย การสร้างความสมดุลระหว่างอุดมการณ์ทหารกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรทหารในสังคม ทั้งนี้เพื่อให้การธำรงรักษาอุดมการณ์ทหารยังคงความเข้มแข็ง และยั่งยืนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม

งานวิจัยในประเทศไทย และความสัมพันธ์กับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยผลกระทบของภัยคุกคามทางโลกออนไลน์ที่ส่งผลต่อผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดย เมธาพันธ์ ประยงค์พันธ์ และ สิริชัย ดีเลิศ¹⁰ ได้ระบุถึงการเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้และการประมวลผลข้อมูลสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลให้ผู้ใช้งานมีพฤติกรรมการรับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและต่อเนื่อง โดยพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความอยากรู้อยากเห็นกับการตัดสินใจ ผู้ใช้มีแนวโน้มเชื่อและแชร์ข้อมูลโดยขาดการไตร่ตรอง เนื่องจากต้องการเป็นส่วนหนึ่งของการรับรู้และเผยแพร่ข้อมูลในวงกว้าง

การเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์มีรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไป มีการพึ่งพาการปฏิสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าลดลง เกิดการแยกตัวจากสังคมจริง

การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมการแสดงออก พบว่าผู้ใช้มีแนวโน้มแสดงความคิดเห็นและอารมณ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างเปิดเผยมากขึ้น บางครั้งนำไปสู่ความขัดแย้งและการคุกคามออนไลน์

การเปลี่ยนแปลงด้านค่านิยมและทัศนคติ สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของผู้ใช้ ผ่านการรับข้อมูลและการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความคิดคล้ายกัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมตามกลุ่มที่สังกัด

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ใช้งานอย่างมีนัยสำคัญ จำเป็นต้องมีการศึกษาและพัฒนาแนวทางการใช้งานที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบด้านลบและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยควรมุ่งเน้นการสร้างความรู้ตระหนักรู้และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ควบคู่กับการกำหนดกรอบการใช้งานที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงอย่างเยาวชน

2.งานวิจัยแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารของกรมทหารราบที่ 31 รักษาพระองค์ โดยพันเอกทศพล ทิมสฤติย์¹¹ ระบุถึงการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารถือเป็นภารกิจสำคัญของกองทัพในการสร้างทหารกองประจำการที่มี

ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จากงานวิจัยฯ ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารของ กรมทหารราบที่ 31 รักษาพระองค์ สอดคล้องกับ**ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1977)**¹² ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการสังเกต เลียนแบบ และการเป็นตัวแบบที่ดี โดยเฉพาะจากผู้มีอิทธิพลเช่นครูฝึกทหาร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมและค่านิยมของทหารกองประจำการ

2.1 การพัฒนาด้านบุคลากร การพัฒนาบุคลากรเริ่มจากการปรับทัศนคติทหารกองประจำการให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร โดยมุ่งเน้นการคัดเลือกครูฝึกที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และเป็นแบบอย่างที่ดี ครูฝึกต้องมีทักษะการสื่อสาร จิตวิทยาการสอน และความมุ่งมั่นในการพัฒนาทหาร นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาระบบการหมุนเวียนกำลังพลเพื่อสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญ การจัดอบรม Unit School เพื่อพัฒนาศักยภาพครูฝึก และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

2.2 การพัฒนาด้านการฝึก แนวทางการพัฒนาด้านการฝึกมุ่งเน้นการจัดทำโครงการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติที่เป็นระบบ มีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ประวัติศาสตร์ชาติไทย และอุดมการณ์ความรักชาติเข้าในหลักสูตรการฝึก จัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกผ่านโครงการจิตอาสา การศึกษาดูงานในสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ รวมถึงการพัฒนาระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพเพื่อติดตามพัฒนาการของทหารกองประจำการ

2.3 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและสิ่งสนับสนุน การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต้องมีการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และนิทรรศการ รวมถึงนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นับสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

3. วิทยานิพนธ์แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารของนายทหารชั้นประทวน สังกัด กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก โดยพันตรีอมร บุตรชา¹³ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ทหาร ซึ่งสรุปได้ว่า อุดมการณ์ทหาร หมายถึง การเป็นทหารที่ดีที่สุดในการพิทักษ์เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และประชาชน ด้วยการแสดงออกถึงความจงรักภักดี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความยึดมั่นในเกียรติศักดิ์ศรีของทหาร และความเสียสละ

ผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าความต้องการสำหรับเป็นแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารของนายทหารชั้นประทวน สังกัด กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก คือ ให้กำลังพลศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของกองทัพบก จัดอบรม/กิจกรรมเกี่ยวกับอุดมการณ์ทหาร 1-2 ครั้งต่อปี ปลุกฝังเรื่องการปกครองตามสายการบังคับบัญชา รักษาระเบียบวินัย สร้างความตระหนักสำนึกของการมีส่วนร่วม ปลุกฝังความยุติธรรม ส่งเสริมให้กำลังพลมีหลักธรรมประจำใจ มีเมตตาธรรมและความเสียสละ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังให้ข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมอุดมการณ์ทหารโดยเน้นที่ด้านความเสียสละและความยึดมั่นในเกียรติยศศักดิ์ศรีเป็นลำดับแรก ทั้งการแก้ไขตั้งแต่ฐานปัญหา ลดการเน้นคุณค่าทางวัตถุมากเกินไป ตลอดจนการกำหนดมาตรฐานทางศีลธรรมของผู้บังคับบัญชา เพื่อลดแรงกดดันที่ต้องแสวงหาทรัพย์สินเพื่อการบริโภคให้ทัดเทียมกับสังคม

แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารของนายทหารชั้นประทวน สังกัด กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก สามารถนำทฤษฎีการพัฒนาค่านิยมและทัศนคติ (Theory of Values and Value Systems) Milton Rokeach 1973⁹ มาใช้เพื่อพัฒนาค่านิยมและทัศนคติในตัวกำลังพลได้อย่างเป็นระบบ การสร้างระบบค่านิยมที่เน้นคุณธรรม ความเสียสละ และความภาคภูมิใจในหน้าที่จะช่วยให้กำลังพลมีความมั่นคงในจุดมุ่งหมายของตนเอง และกองทัพบก เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศชาติ

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

การศึกษาวิจัยในบทนี้มุ่งวิเคราะห์ความจำเป็นในการเสริมสร้างอุตสาหกรรมการทหารให้กับกำลังพลกองทัพบก ภายใต้บริบทภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์ในยุคดิจิทัล จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า อุตสาหกรรมการทหารเป็นรากฐานสำคัญของกองทัพ แต่การขยายตัวของสื่อสังคมออนไลน์ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการดังกล่าวในหลายมิติ

การวิเคราะห์ใช้เครื่องมือทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ SWOT Analysis เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการเสริมสร้างอุตสาหกรรมการทหาร

1. วิเคราะห์ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก

สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและอุตสาหกรรมการของกำลังพลกองทัพบกทั้งเชิงลบ และเชิงบวก โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ผลกระทบเชิงลบ

1.1 พฤติกรรมการรับและเผยแพร่ข้อมูล กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มเชื่อและแชร์ข้อมูลโดยขาดการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อเท็จจริง เนื่องจากความเร่งรีบ และต้องการเป็นผู้นำในการเผยแพร่ข้อมูล ส่งผลให้ข้อมูลเท็จหรือข้อมูลบิดเบือนแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับนโยบายกองทัพและสถาบันหลักของชาติ

1.2 การแสดงความคิดเห็นไม่เหมาะสม พบการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมต่อสถาบันและองค์กรต่างๆ บนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งขัดต่อระเบียบวินัยทหาร ความง่ายในการแสดงความคิดเห็นโดยไม่ต้องเผชิญหน้าทำให้กำลังพลบางส่วนละเลยความระมัดระวังในการแสดงออก

1.3 การลดทอนอุตสาหกรรมการ อุตสาหกรรมการเป็นทหารอาชีพของกำลังพลมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะในด้านความจงรักภักดี ความเสียสละ และการยึดมั่น

ในอุดมการณ์ทหาร อันเป็นผลมาจากการได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป

1.4 ความไม่รู้เท่าทันสื่อ การขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อทำให้กำลังพลตกเป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารที่มุ่งบ่อนทำลายความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อสถาบันหลักของชาติ ความไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อมูลที่บิดเบือนส่งผลกระทบต่อทัศนคติและความเชื่อมั่น

1.5 การแบ่งแยก และขาดความสามัคคีภายในหน่วย การระรานทางไซเบอร์ (Cyberbullying) ในหมู่กำลังพลก่อให้เกิดความแบ่งแยกและบั่นทอนความสามัคคีภายในหน่วย โดยอาจแสดงออกในรูปแบบการวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง การตั้งฉายาในทางลบ หรือการกีดกันทางสังคมออนไลน์ต่อเพื่อนร่วมงานที่มีความคิดเห็นแตกต่าง ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์กร โดยเฉพาะกำลังพลระดับล่างที่อาจขาดความกล้าในการรายงานหรือขอความช่วยเหลือเมื่อถูกระราน ซึ่งในระยะยาวจะบั่นทอนอุดมการณ์ความเป็นทหารและความเชื่อมั่นในระบบการบังคับบัญชา

2. ผลกระทบเชิงบวก

2.1 การเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง สื่อสังคมออนไลน์เปิดโอกาสให้กำลังพลสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้อย่างรวดเร็วและหลากหลาย ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่มพูนความรู้ทั้งในด้านวิชาชีพทหารและความรู้ทั่วไป เป็นการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลในการปฏิบัติภารกิจที่ซับซ้อนในยุคปัจจุบัน

2.2 ช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ภารกิจกองทัพ สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่บทบาทและภารกิจของกองทัพสู่กำลังพลและสาธารณชน ช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพในสังคม ทำให้ประชาชนเข้าใจและซาบซึ้งในการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร ซึ่งจะส่งผลดีต่อความภาคภูมิใจในวิชาชีพของกำลังพล

2.3 การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารและการทำงาน แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์และแอปพลิเคชันการทำงานร่วมกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ภายในหน่วยงาน ช่วยให้การประสานงาน การสั่งการ และการรายงานผลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติการกิจ

2.4 โอกาสในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างอุดมการณ์

สื่อสังคมออนไลน์เปิดโอกาสในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารให้ทันสมัยและเข้าถึงกำลังพลรุ่นใหม่ได้ดีขึ้น โดยอาศัยเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคสื่อในปัจจุบัน เช่น การสร้างสื่อมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอสั้น หรือสื่อปฏิสัมพันธ์ที่ดึงดูดความสนใจของกำลังพลรุ่นใหม่

2.5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร

สื่อสังคมออนไลน์ช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกำลังพลต่างหน่วยงาน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กร และการปฏิบัติการกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 การสร้างกลไกตรวจสอบและปรับปรุงองค์กร ข้อคิดเห็นและ

เสียงสะท้อนจากสื่อสังคมออนไลน์สามารถเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบและปรับปรุงนโยบายและการดำเนินงานของกองทัพ การรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายจะช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีตและปัจจุบัน

อุดมการณ์ทางทหารเป็นรากฐานสำคัญของกองทัพในฐานะหน่วยงานด้านความมั่นคงที่สำคัญของประเทศ การมีอุดมการณ์ที่แน่วแน่หล่อหลอมให้ทหารมีความสำนึกในหน้าที่ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติการกิจ และความพร้อมเสียสละเพื่อประเทศชาติ อย่างไรก็ตาม ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูง ส่งผลให้กำลังพลโดยเฉพาะรุ่นใหม่มีการรับรู้ ทศนคติ และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป การเปรียบเทียบอุดมการณ์ทหารระหว่างอดีตกับปัจจุบันจึงมีความสำคัญในการทำความเข้าใจ

ถึงการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารที่เหมาะสมกับบริบทสังคมในยุคดิจิทัล

2.1 อุดมการณ์ทหารในอดีต

2.1.1 กระบวนการปลูกฝัง การปลูกฝังอุดมการณ์ทหารในอดีตเน้นการใช้ระบบการศึกษาและการฝึกอบรมที่เข้มข้น โดยมีลักษณะเป็นการถ่ายทอดแบบแผนความเชื่อจากรุ่นสู่รุ่นตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด กองทัพบกได้กำหนดคำขวัญอันมีลักษณะเป็นอุดมการณ์กองทัพบก คือ "เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประชาชน" สำหรับกำลังพลทุกระดับชั้น โดยมีการแยกผู้เข้ารับการศึกษาจากสภาพแวดล้อมภายนอกและควบคุมอย่างเข้มงวด เพื่อหล่อหลอมให้เกิดจิตวิญญาณความเป็นทหาร การฝึกเน้นความยากลำบากเพื่อสร้างวินัย ความอดทน และความจงรักภักดี ซึ่งเป็นการปลูกฝังผ่านประสบการณ์ร่วมมากกว่าการเรียนรู้ผ่านสื่อหรือทฤษฎี

2.1.2. การรับข้อมูล กำลังพลในอดีตได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำกัดและผ่านการกลั่นกรองอย่างเข้มงวดจากผู้บังคับบัญชาหรือสื่อทางการเป็นหลัก ทำให้การรับรู้ข่าวสารและทัศนคติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สภาพแวดล้อมทางข้อมูลที่ถูกควบคุมนี้ช่วยลดความขัดแย้งทางความคิดและเอื้อต่อการสร้างเอกภาพทางอุดมการณ์ อุดมการณ์ทางทหารจึงถูกมองว่าเป็น "มาตรฐานแห่งความดีงามอันสุดยอดในหน้าที่ของนักรบของชาติที่ต้องมุ่งมั่น อุทิศตนเพื่อให้บรรลุถึง" โดยไม่มีการเปิดรับทัศนคติที่แตกต่าง

2.1.3 รูปแบบการสื่อสาร การสื่อสารในองค์กรทหารมีลักษณะเป็นแบบทางเดียวจากบนลงล่างตามสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะองค์กรทางทหารเน้นความสำคัญของการบังคับบัญชาที่เคร่งครัด การมีเอกภาพในการปฏิบัติการและการเชื่อฟังคำสั่งมากกว่าการที่จะให้มีการถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์ หรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รูปแบบการสื่อสารนี้สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กรแบบลำดับชั้นที่เน้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติการทางทหารและความเป็นเอกภาพของหน่วย

2.1.4. ค่านิยมหลัก ค่านิยมหลักของทหารในอดีตเน้นความเคารพเชื่อฟังและวินัยเป็นสำคัญ โดยเน้นความรักชาติ ความมีระเบียบวินัย การมีประสิทธิภาพในการทำงาน และความสามัคคี ดังนั้นทหารจึงมักมีอุดมการณ์แบบอนุรักษนิยม

ค่านิยมเหล่านี้ถูกกำหนดจากคำปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพลที่ทหารทุกคนได้กล่าวไว้ ตั้งแต่เริ่มต้นการเข้ารับราชการและยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตลอดชีวิตราชการ ซึ่งรวมถึงความซื่อสัตย์และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อนตนเอง องค์กร สังคม และประเทศชาติ

2.2 อุดมการณ์ทหารในปัจจุบัน

2.2.1 แหล่งข้อมูลหลากหลาย ในปัจจุบัน อุดมการณ์ทหารได้รับอิทธิพลจากการเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีผู้ใช้งานในประเทศไทยมากถึง 55 ล้านคน คิดเป็น 78.7% ของประชากรทั้งประเทศ กำลังพลสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลายได้อย่างง่ายดาย การแพร่กระจายของข้อมูลที่ขัดแย้งกับอุดมการณ์ดั้งเดิมส่งผลให้กำลังพลมีมุมมองที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะกำลังพลรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Natives) มีความเสี่ยงที่จะได้รับอิทธิพลจากข้อมูลที่บิดเบือนและการโจมตีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งอาจส่งผลต่อความเชื่อมั่น อุดมการณ์ และจิตวิญญาณความเป็นทหารอาชีพ

2.2.2 การตั้งคำถาม กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มตั้งคำถามต่อแนวคิดดั้งเดิมมากขึ้น อุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพของกำลังพลมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับอดีต โดยเฉพาะในด้านความจงรักภักดี ความเสียสละ และการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหาร อันเป็นผลมาจากการได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การเปิดรับแนวคิดและค่านิยมจากภายนอกทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อแนวคิดเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งโดยไม่มีเงื่อนไข และความเหมาะสมของระบบอาวุโสในกองทัพ

2.2.3 ความแตกต่างระหว่างวัย ปัจจุบันมีความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างกำลังพลต่างรุ่นในเรื่องมุมมองและค่านิยม โดยเฉพาะช่องว่างทางความคิดระหว่างวัย (Generation Gap) ที่กำลังกลายเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทย ความแตกต่างด้านความคิด ความเชื่อ และแนวทางการทำงานที่เกิดจากอิทธิพลของข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์เอื้อต่อการสร้างความไม่เข้าใจและความขัดแย้ง กำลังพลรุ่นใหม่ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลาย ซึ่งส่งผลต่อการหล่อหลอมความคิดและทัศนคติที่แตกต่างจากกำลังพลรุ่นเก่า

2.2.4 ค่านิยมสมัยใหม่ ค่านิยมของทหารในปัจจุบันให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นและความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและงานมากขึ้น สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวม กำลังพลรุ่นใหม่มองหาคุณค่าในการทำงานที่นอกเหนือจากการเชื้อเพลิงและการเสียสละ แต่รวมถึงโอกาสในการพัฒนาตนเอง ความก้าวหน้าในอาชีพ และคุณภาพชีวิตที่ดี สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูงในการนำเสนอภาพชีวิตและทางเลือกอาชีพอื่นที่ดูน่าดึงดูดกว่า ทำให้กำลังพลเกิดการเปรียบเทียบและมีความคาดหวังที่เปลี่ยนไปจากอุดมการณ์ทหารแบบดั้งเดิม ความท้าทายสำคัญคือการรักษาสมดุลระหว่างอุดมการณ์ทหารดั้งเดิมที่เน้นความเสียสละและอุทิศตน กับการความต้องการของกำลังพลยุคใหม่

3. การวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหาร ให้กำลังพลกองทัพบก เพื่รองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์

3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน โดยใช้ 7S ของ McKinsey

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วย 7S ของ McKinsey

7S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
Strategy (กลยุทธ์)	1. กองทัพบกมีแผนยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารที่ชัดเจน โดยบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนากองทัพบก 2. มีการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับกำลังพล	1. ยังขาดกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร 2. การปรับตัวเชิงกลยุทธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการใช้สื่อยังไม่รวดเร็วพอ
Structure (โครงสร้าง)	1. มีโครงสร้างการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ทำให้สามารถควบคุม กำกับดูแล และสั่งการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. มีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์	1. โครงสร้างองค์กรแบบดั้งเดิม อาจไม่ยืดหยุ่นพอที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสื่อสังคมออนไลน์ 2. การสื่อสารระหว่างหน่วยงาน อาจล่าช้า ทำให้การตอบสนองต่อ

	ซึ่งสามารถรับมือกับประเด็นในสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว	ประเด็นในสื่อสังคมออนไลน์ไม่ทันทั่วทั้งที่
Systems (ระบบ)	1. มีระบบการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารที่เข้มแข็งและเป็นระบบ ผ่านสถาบันการศึกษาทางทหาร และการฝึกอบรมต่างๆ 2. มีระบบการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร	1. ระบบการติดตามและเฝ้าระวังการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลยังไม่ครอบคลุมและทันต่อสถานการณ์ 2. ขาดระบบการประเมินผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่ออุดมการณ์ทหารอย่างเป็นระบบ
Shared Values (ค่านิยมร่วม)	1. ค่านิยมหลักของกองทัพ (RTARF) ที่ยึดถือร่วมกัน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของอุดมการณ์ทหาร 2. มีวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. อาจมีความขัดแย้งระหว่างค่านิยมดั้งเดิมกับวัฒนธรรมการแสดงออกในสื่อสังคมออนไลน์ 2. การสร้างค่านิยมร่วมที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัลและยังคงรักษาแก่นของอุดมการณ์ทหารยังเป็นความท้าทาย
Skills (ทักษะ)	1. กำลังพลมีทักษะและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการทางทหาร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความภาคภูมิใจในวิชาชีพทหาร 2. มีผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ที่สามารถวางแผนและดำเนินการเชิงรุกในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	1. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการจัดการสื่อสังคมออนไลน์และการสื่อสารดิจิทัล 2. ทักษะการผลิตเนื้อหาที่น่าสนใจและเหมาะสมกับสื่อสังคมออนไลน์ยังไม่เพียงพอ
Style (รูปแบบ)	1. มีรูปแบบการนำที่เน้นการเป็นแบบอย่างที่ดีในการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหาร 2. มีวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นความเป็นระเบียบวินัยและการเคารพสายการบังคับบัญชา	1. รูปแบบการนำเสนออุดมการณ์ทหารแบบดั้งเดิมอาจไม่ดึงดูดความสนใจของกำลังพลรุ่นใหม่ 2. การสื่อสารทางเดียวจากบนลงล่างอาจไม่เหมาะสมกับลักษณะการสื่อสารแบบสองทางในสื่อสังคมออนไลน์

Staff (บุคลากร)	1. มีกำลังพลที่ผ่านการคัดเลือกและฝึกอบรมอย่างเข้มข้น ทำให้มีความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายต่างๆ 2. มีระบบการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และอุดมการณ์ทหาร	1. กำลังพลบางส่วนขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล ทำให้อาจตกเป็นเหยื่อของข้อมูลบิดเบือนได้ง่าย 2. ความแตกต่างระหว่างวัยของกำลังพลทำให้มีมุมมองและการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน
---	--	--

3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก โดยใช้ PESTEL

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วย PESTEL

PESTEL	โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
ด้านการเมือง (Political)	1. โอกาสในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารบทบาทของกองทัพในการรักษาความมั่นคงและพัฒนาประเทศ สร้างความเข้าใจกับประชาชน 2. สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	1. การแพร่กระจายของข้อมูลบิดเบือนทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นของกำลังพลต่อสถาบันหลักของชาติ 2. ความขัดแย้งทางการเมืองที่แสดงออกผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อาจส่งผลต่อความสามัคคีภายในกองทัพ
ด้านเศรษฐกิจ (Economic)	1. โอกาสในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารบทบาทของกองทัพในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล 2. สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของกำลังพล ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมแบบดั้งเดิม	1. ข้อจำกัดด้านงบประมาณอาจส่งผลต่อการพัฒนาระบบและเทคโนโลยีในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารผ่านช่องทางดิจิทัล 2. สภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยอาจส่งผลต่อขวัญกำลังใจของทหาร และทำให้เกิดการเปรียบเทียบสวัสดิการผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ด้านสังคม (Social)	1. โอกาสในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเข้าถึงและสร้างความเข้าใจกับคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับอุดมการณ์ทหาร 2. สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังพลและประชาชน	1. การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของสังคม โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ อาจขัดแย้งกับอุดมการณ์ทหารแบบดั้งเดิม 2. การแพร่กระจายของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านสื่อสังคมออนไลน์อาจส่งผลกระทบต่อความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและประเพณีไทย
ด้านเทคโนโลยี Technological)	1. โอกาสในการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร 2. สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI และ Big Data ในการวิเคราะห์และตอบสนองต่อแนวโน้มในสื่อสังคมออนไลน์ที่อาจส่งผลกระทบต่ออุดมการณ์ทหาร	1. การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์ทำให้ยากต่อการควบคุมและกั้นกรองข้อมูล 2. ภัยคุกคามทางไซเบอร์และการโจมตีระบบข้อมูลของกองทัพผ่านช่องทางออนไลน์
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)	1. โอกาสในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารบทบาทของกองทัพในการช่วยเหลือประชาชนในยามเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ 2. สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการรณรงค์และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจกองทัพ	การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสมในการรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจช่วยเหลือประชาชนของกองทัพ
ด้านกฎหมาย (Legal)	1. โอกาสในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร 2. สามารถพัฒนาแนวทางปฏิบัติและนโยบายการใช้สื่อสังคม	1. ความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะในกรณีที่กระทบต่อความมั่นคงและอุดมการณ์ทหาร

	ออนไลน์ที่ชัดเจนสำหรับกำลังพล เพื่อป้องกันการละเมิดกฎหมายโดยไม่ตั้งใจ	2. ข้อจำกัดทางกฎหมายในการควบคุมการแสดงความคิดเห็นของกำลังพลบนสื่อสังคมออนไลน์
--	---	---

3.3 การวิเคราะห์ด้วย SWOT เป็นการวิเคราะห์เพื่อพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ก่อนกำหนดแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารกำลังพล กองทัพบกเพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์ การใช้ SWOT วิเคราะห์จะช่วย ประเมินปัจจัยภายในและภายนอกอย่างรอบด้าน นำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมใน การเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร ท่ามกลางความท้าทายจากสื่อสังคมออนไลน์

ตารางที่ 3 แสดงการสรุปปัจจัยจุดแข็ง-จุดอ่อน โดยใช้ SWOT

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S1 กองทัพบกมีระบบการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารที่เข้มแข็งและเป็นมาตรฐาน S2 มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมองค์กรที่ยาวนาน สร้างความภาคภูมิใจให้กับกำลังพล S3 มีโครงสร้างการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ช่วยในการควบคุมและสั่งการ S4 มีระบบการศึกษาและการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐาน สามารถปรับใช้กับการเสริมสร้างอุดมการณ์ในยุคดิจิทัล S5 มีความเชี่ยวชาญด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ สามารถประยุกต์ใช้กับสื่อสังคมออนไลน์	W1 กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มเชื่อและแชร์ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์โดยขาดการกลั่นกรอง W2 มีการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมต่อสถาบันและองค์กรต่างๆ บนสื่อสังคมออนไลน์ W3 อุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพของกำลังพลมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับอดีต W4 การขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ทำให้กำลังพลตกเป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสาร W5 รูปแบบการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารแบบดั้งเดิมอาจไม่สอดคล้องกับบริบทสังคมยุคดิจิทัล

ตารางที่ 4 แสดงการสรุปปัจจัยโอกาส-อุปสรรค โดยใช้ SWOT

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
O1 การพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้ O2 สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการเผยแพร่บทบาทและภารกิจของกองทัพสู่กำลังพลและสาธารณชน O3 การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI และ Big Data ในการวิเคราะห์และตอบสนองต่อแนวโน้มในสื่อสังคมออนไลน์ O4 โอกาสในการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เฉพาะสำหรับการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร O5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี	T1 การแพร่กระจายของข้อมูลบิดเบือนและข่าวลวงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ T2 ความแตกต่างระหว่างคนต่างรุ่นที่มีมุมมองและค่านิยมแตกต่างกัน T3 การเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมและเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ยากต่อการปรับตัว T4 ข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาระบบและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร

3.4 การกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix

จากผลการวิเคราะห์ด้วย SWOT ที่ได้นำเสนอไปแล้ว สามารถนำมาวิเคราะห์ต่од้วยเครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารให้กับกำลังพลกองทัพบกเพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์ การวิเคราะห์นี้จะนำไปสู่การกำหนดแนวทางที่เป็นรูปธรรม และมีความเหมาะสมกับบริบททั้งในปัจจุบัน และในอนาคต ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงกลยุทธ์จากการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) - พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เฉพาะสำหรับกองทัพบก ผสมผสานอุดมการณ์ทหารกับเทคโนโลยีการเรียนรู้ - พัฒนากลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุกบนสื่อออนไลน์ เผยแพร่เนื้อหาส่งเสริมอุดมการณ์ทหารในรูปแบบน่าสนใจ - จัดตั้งหน่วยรับผิดชอบด้านการสื่อสารดิจิทัล ผลิตเนื้อหาคุณภาพสูง และตอบโต้ข้อมูลบิดเบือนอย่างรวดเร็ว	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies) - พัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลสำหรับกำลังพลทุกระดับ ครอบคลุมทักษะประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล - จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับกำลังพล ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงไซเบอร์ - จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และ AI
อุปสรรค (Threats)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies) - เสริมสร้างภูมิคุ้มกันกำลังพลต่อข้อมูลบิดเบือน ผ่านระบบการศึกษา และฝึกอบรมมาตรฐาน - ปรับการนำเสนออุดมการณ์ทหารให้สอดคล้องกับค่านิยมคนรุ่นใหม่ โดยใช้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมองค์กร - พัฒนาเทคโนโลยีตรวจสอบข้อมูลเท็จในสื่อสังคมออนไลน์	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies) - สร้างระบบประเมินและติดตามระดับการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหารของกำลังพล - ผลักดันการปรับปรุงกฎหมายจัดการข้อมูลที่เป็นภัยต่อความมั่นคงในสื่อสังคมออนไลน์ - สร้างเครือข่ายสนับสนุนระหว่างกำลังพลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางอุดมการณ์ทหาร

จากผลการวิเคราะห์ด้วย TOWS Matrix สามารถสรุปกลยุทธ์ในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารให้กับกำลังพลกองทัพบกเพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์ได้ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) มุ่งเน้นการใช้จุดแข็งขององค์กรเพื่อฉกฉวยโอกาสจากภายนอก ประกอบด้วย

1. การพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม

1.1 พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เฉพาะสำหรับกองทัพบก ที่ผสมผสานอุดมการณ์ทหารกับเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่ทันสมัย

1.2 สร้างคลังความรู้ดิจิทัล พัฒนาค้นคว้าความรู้ดิจิทัลที่รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย บทบาทของกองทัพ และกรณีศึกษาต่างๆ

2. การสื่อสารเชิงรุก

2.1 พัฒนากลยุทธ์การสื่อสารออนไลน์ กำหนดกลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุกและเผยแพร่เนื้อหาที่ส่งเสริมอุดมการณ์ทหารบนสื่อสังคมออนไลน์

2.2 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านการสื่อสารดิจิทัล จัดตั้งหน่วยที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตเนื้อหาดิจิทัลคุณภาพสูง

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies) มุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรโดยใช้โอกาสจากภายนอก ประกอบด้วย

1 พัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างทักษะดิจิทัล

1.1 พัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล สร้างหลักสูตรที่ครอบคลุมทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและการตรวจสอบข้อเท็จจริง

1.2 จัดทำคู่มือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พัฒนาคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ครอบคลุมทั้งการใช้งานส่วนตัวและทางราชการ

2 การเฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยง

2.1 จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูล จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์

2.2 พัฒนาเทคโนโลยีตรวจสอบข้อมูลเท็จ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบและระบุข้อมูลที่บิดเบือน

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies) มุ่งเน้นการใช้จุดแข็งขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอก ประกอบด้วย

1 ปรับการนำเสนออุดมการณ์ทหาร

1.1 ปรับการนำเสนออุดมการณ์ทหาร ปรับรูปแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับค่านิยมและวิถีคิดของคนรุ่นใหม่

1.2 เชื่อมโยงอุดมการณ์กับการพัฒนาตนเอง นำเสนออุดมการณ์ทหารในแง่มุมที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาตนเองและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies) มุ่งเน้นการลดจุดอ่อนขององค์กรและหลีกเลี่ยงอุปสรรคจากภายนอก ประกอบด้วย

1. การสร้างระบบการประเมินและติดตามระดับการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหารของกำลังพล เพื่อค้นหาจุดเสี่ยงและป้องกันผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

2. การสร้างเครือข่ายสนับสนุนระหว่างกำลังพลทั้งในระดับเดียวกันและต่างระดับ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจและการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหารท่ามกลางความท้าทายจากสื่อสังคมออนไลน์

บทที่ 4

บทอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง "การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพล เปรียบเทียบอุดมการณ์ทหารในอดีตและปัจจุบัน และเสนอแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก

ผลกระทบเชิงลบ

สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบเชิงลบต่อทัศนคติและอุดมการณ์ของกำลังพลกองทัพบกอย่างมีนัยสำคัญ กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มเชื่อและแชร์ข้อมูลโดยขาดการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อเท็จจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของเมธาพันธ์ ประยงค์พันธ์ และสิริชัย ดีเลิศ ที่พบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความอยากรู้อยากเห็นกับการตัดสินใจแชร์ข้อมูลโดยขาดการไตร่ตรอง พบการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมต่อสถาบันซึ่งขัดต่อระเบียบวินัยทหาร ความง่ายในการแสดงความคิดเห็นโดยไม่ต้องเผชิญหน้าทำให้กำลังพลบางส่วนละเลยความระมัดระวัง อุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะด้านความจงรักภักดีและความเสียสละ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ระบุว่าสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลต่อค่านิยมและอุดมการณ์ดั้งเดิม การขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อทำให้กำลังพลตกเป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารที่มุ่งบ่อนทำลายความเชื่อมั่น นอกจากนี้ การระรานทางไซเบอร์ก่อให้เกิดความแบ่งแยกและบั่นทอนความสามัคคีภายในหน่วย ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์กร

ผลกระทบเชิงบวก

สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบกในหลายด้าน โดยเปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลความรู้ได้อย่างรวดเร็วและหลากหลาย

ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของวราพร ดำจับ ที่กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อสังคมออนไลน์ในการเป็นช่องทางการสื่อสารและแบ่งปันความรู้ นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่บทบาทและภารกิจของกองทัพสู่สาธารณชน ช่วยพัฒนาระบบการสื่อสารภายในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเปิดโอกาสให้พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารที่ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของพันเอกทศพล ทิมสฤติย์ ที่เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการฝึกโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งยังช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกำลังพลและหน่วยงานภายนอก ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบและปรับปรุงนโยบายการดำเนินงาน สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย ที่มุ่งพัฒนากำลังพลให้มีอุดมการณ์ที่เข้มแข็ง

2. เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีตและปัจจุบัน

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของอุดมการณ์ทหารจากอดีตสู่ปัจจุบัน โดยพบว่าอุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพของกำลังพลมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับอดีต สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาค่านิยมและทัศนคติของ Milton Rokeach (1973) ที่กล่าวถึงระบบค่านิยมและความเชื่อที่มีผลต่อพฤติกรรม

การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการรับรู้และทัศนคติของกำลังพล สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ ต่อพฤติกรรมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่ ที่ระบุว่าสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตในแง่ของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง การสร้างภาพลักษณ์ทางสังคม และการมีส่วนร่วมในประเด็นทางสังคมและการเมือง

3. แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์

ผลการวิจัยนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารที่สอดคล้องกับบริบทสังคมยุคดิจิทัล โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย

ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารตั้งแต่แรกเริ่มเข้ารับราชการ โดยแนวทางที่เสนอประกอบด้วย

3.1 การพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เฉพาะสำหรับกองทัพบก ที่ผสมผสานอุดมการณ์ทหารกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย สร้างคลังความรู้ดิจิทัลรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย บทบาทกองทัพ และ ภารกิจศึกษาต่างๆ ให้กำลังพลเข้าถึงได้สะดวก

3.2 การสื่อสารเชิงรุก กำหนดกลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุกเพื่อเผยแพร่เนื้อหา ส่งเสริมอุดมการณ์ทหารบนสื่อสังคมออนไลน์ จัดตั้งหน่วยงานผลิตเนื้อหาดิจิทัลคุณภาพสูง ตอบโต้ข้อมูลเท็จและเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพในพื้นที่ออนไลน์

3.3 พัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างทักษะดิจิทัล สร้างหลักสูตรฝึกทักษะ การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและการตรวจสอบข้อเท็จจริง พัฒนาคู่มือการใช้ สื่อสังคมออนไลน์ทั้งส่วนตัวและทางราชการ เพื่อป้องกันกำลังพลจากการหลงเชื่อ ข้อมูลเท็จที่บ่อนทำลายอุดมการณ์

3.4 การเฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยง จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูลในสื่อ สังคมออนไลน์ ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์ตรวจจับข้อมูล บิดเบือน ป้องกันการแพร่กระจายของเนื้อหาที่กระทบต่ออุดมการณ์ทหาร และความ มั่นคงของชาติ

3.5 ปรับการนำเสนออุดมการณ์ทหาร ปรับรูปแบบการนำเสนออุดมการณ์ ทหารให้สอดคล้องกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ เชื่อมโยงกับการพัฒนาตนเองและทักษะใน ศตวรรษที่ 21 ทำให้กำลังพลรุ่นใหม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของอุดมการณ์ทหาร ในบริบทสังคมปัจจุบัน

3.6 การประเมินผลและการสร้างเครือข่าย พัฒนาระบบประเมิน และ ติดตามระดับการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหาร เพื่อค้นหาจุดเสี่ยงและป้องกันผลกระทบจาก สื่อสังคมออนไลน์ สร้างเครือข่ายสนับสนุนระหว่างกำลังพลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความผูกพันต่อองค์กร

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง "การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพล เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีต และปัจจุบัน และเสนอแนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร ผลการวิจัยสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อทัศนคติกำลังพลกองทัพบก

สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและอุดมการณ์ของกำลังพลกองทัพบกทั้งเชิงลบ และเชิงบวก

ผลกระทบเชิงลบ

1. พฤติกรรมการรับและเผยแพร่ข้อมูล กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มเชื่อและแชร์ข้อมูลโดยขาดการกลั่นกรอง เนื่องจากความเร่งรีบและต้องการเป็นผู้นำในการเผยแพร่ ส่งผลให้ข้อมูลเท็จแพร่กระจายรวดเร็ว ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับนโยบายกองทัพ และสถาบันหลัก

2. การแสดงความคิดเห็นไม่เหมาะสม พบการแสดงความคิดเห็นไม่เหมาะสมต่อสถาบันและองค์กรบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งขัดต่อระเบียบวินัยทหาร ความง่ายในการแสดงความคิดเห็นโดยไม่ต้องเผชิญหน้าทำให้กำลังพลบางส่วนละเลยความระมัดระวังในการแสดงออก

3. การลดทอนอุดมการณ์ อุดมการณ์ความเป็นทหารอาชีพมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะด้านความจงรักภักดี ความเสียสละ และการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหาร เป็นผลจากการได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์

4. ความไม่รู้เท่าทันสื่อ การขาดทักษะรู้เท่าทันสื่อทำให้กำลังพลตกเป็นเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารที่มุ่งบ่อนทำลายความเชื่อมั่น ความไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อมูลบิดเบือนส่งผลกระทบต่อทัศนคติและความเชื่อมั่นต่อสถาบัน

5. การแบ่งแยกและขาดความสามัคคี การระรานทางไซเบอร์ก่อให้เกิดความแบ่งแยกในหน่วย ผ่านการวิพากษ์วิจารณ์รุนแรง การตั้งฉายาเชิงลบ หรือการกีดกันทางสังคมออนไลน์ ส่งผลต่อสภาพจิตใจ ประสิทธิภาพการทำงาน และบันทึกความเชื่อมั่นในระบบ

ผลกระทบเชิงบวก

1. การเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้กว้างขวาง สื่อสังคมออนไลน์เปิดโอกาสให้กำลังพลเข้าถึงข้อมูลความรู้อย่างรวดเร็วและหลากหลาย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่มพูนความรู้ทั้งวิชาชีพทหารและความรู้ทั่วไป เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติภารกิจที่มีความซับซ้อน

2. ช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ เป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่บทบาทและภารกิจของกองทัพสู่กำลังพลและสาธารณชน สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพ ทำให้ประชาชนเข้าใจและซาบซึ้ง ส่งผลดีต่อความภาคภูมิใจในวิชาชีพ

3. การพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสาร แพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันการทำงานร่วมกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารภายในหน่วยงาน ทำให้การประสานงานสั่งการ และรายงานผลรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนซ้ำซ้อนและเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติภารกิจ

4. โอกาสพัฒนารูปแบบเสริมสร้างอุดมการณ์ เปิดโอกาสพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารที่ทันสมัยและเข้าถึงกำลังพลรุ่นใหม่ โดยใช้เทคนิคนำเสนอที่น่าสนใจ สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคสื่อปัจจุบัน เช่น สื่อมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอสั้น สื่อปฏิสัมพันธ์

5. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกำลังพลต่างหน่วยงาน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม นำไปสู่การพัฒนาองค์กร

6. กลไกตรวจสอบและปรับปรุงองค์กร ข้อคิดเห็นและเสียงสะท้อนจากสื่อสังคมออนไลน์เป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบและปรับปรุงนโยบายกองทัพ การรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายช่วยให้องค์กรพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. เปรียบเทียบอุดมการณ์ทางทหารในอดีตและปัจจุบัน

อุดมการณ์ทหารในอดีต

1. กระบวนการปลูกฝัง การปลูกฝังอุดมการณ์ผ่านระบบการศึกษาและฝึกอบรมอย่างเข้มข้น มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นตามสายการบังคับบัญชา
2. การรับข้อมูล กำลังพลได้รับข้อมูลที่จำกัดและผ่านการกลั่นกรองจากผู้บังคับบัญชาหรือสื่อทางการเป็นหลัก
3. รูปแบบการสื่อสาร การสื่อสารเป็นแบบทางเดียวจากบนลงล่างตามสายการบังคับบัญชา
4. ค่านิยมหลัก เน้นความเคารพเชื่อฟังและวินัยเป็นค่านิยมหลัก

อุดมการณ์ทหารในปัจจุบัน

1. แหล่งข้อมูลหลากหลาย อุดมการณ์ทหารได้รับอิทธิพลจากการเข้าถึงข้อมูลหลากหลายผ่านสื่อสังคมออนไลน์
2. การตั้งคำถาม กำลังพลรุ่นใหม่มีแนวโน้มตั้งคำถามต่อแนวคิดดั้งเดิมมากขึ้น
3. ความแตกต่างระหว่างวัย มีความแตกต่างชัดเจนระหว่างกำลังพลต่างรุ่นในเรื่องมุมมองและค่านิยม
4. ค่านิยมสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่น ความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและงาน

3. แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารให้กำลังพลกองทัพบก เพื่อรองรับภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์

จากการวิเคราะห์ด้วย SWOT และ TOWS Matrix ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ ดังนี้

3.1 การพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม

3.1.1 พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เฉพาะสำหรับกองทัพบก ที่ผสมผสานอุดมการณ์ทหารกับเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่ทันสมัย

3.1.2 สร้างคลังความรู้ดิจิทัล พัฒนาค้นคว้าความรู้ดิจิทัลที่รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย บทบาทของกองทัพ และกรณีศึกษาต่างๆ

3.2 การสื่อสารเชิงรุก

3.2.1 พัฒนากลยุทธ์การสื่อสารออนไลน์ กำหนดกลยุทธ์การสื่อสารเชิงรุกและเผยแพร่เนื้อหาที่ส่งเสริมอุดมการณ์ทหารบนสื่อสังคมออนไลน์

3.2.2 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านการสื่อสารดิจิทัล จัดตั้งหน่วยที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตเนื้อหาดิจิทัลคุณภาพสูง

3.3 พัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างทักษะดิจิทัล

3.3.1 พัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล สร้างหลักสูตรที่ครอบคลุมทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและการตรวจสอบข้อเท็จจริง

3.3.2 จัดทำคู่มือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พัฒนาคู่มือและแนวทางการปฏิบัติที่ครอบคลุมทั้งการใช้งานส่วนตัวและทางราชการ

3.4 การเฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยง

3.4.1 จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูล จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์

3.4.2 พัฒนาเทคโนโลยีตรวจสอบข้อมูลเท็จ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบและระบุข้อมูลที่บิดเบือน

3.5 ปรับการนำเสนออุดมการณ์ทหาร

3.5.1 ปรับการนำเสนออุดมการณ์ทหาร ปรับรูปแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับค่านิยมและวิถีคิดของคนรุ่นใหม่

3.5.2 เชื่อมโยงอุดมการณ์กับการพัฒนาตนเอง นำเสนออุดมการณ์ทหารในแง่มุมที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาตนเองและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.6 การประเมินผลและการสร้างเครือข่าย

3.6.1 การสร้างระบบการประเมินและติดตามระดับการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหารของกำลังพล เพื่อค้นหาจุดเสี่ยงและป้องกันผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

3.6.2. การสร้างเครือข่ายสนับสนุนระหว่างกำลังพลทั้งในระดับเดียวกันและต่างระดับ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจและการยึดมั่นในอุดมการณ์ทหารท่ามกลางความท้าทายจากสื่อสังคมออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลที่ชัดเจน

1.2 กำหนดให้การเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหารในยุคดิจิทัลเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของกองทัพบก

1.3 ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

2.1 จัดตั้งหน่วยรับผิดชอบด้านการสื่อสารดิจิทัล สำหรับผลิตเนื้อหาและการตอบโต้สื่อดิจิทัล

2.2 พัฒนาหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อและบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของการฝึก-ศึกษาประจำปี

2.3 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกำลังพลต่างรุ่น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

- 3.1 ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลแต่ละช่วงอายุ และกลุ่มชั้นยศ
- 3.2 วิจัยประสิทธิผลของแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทางทหาร
- 3.3 พัฒนาเทคโนโลยีตรวจจับข้อมูลที่กระทบต่ออุดมการณ์ทหาร

บทสรุป

การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความท้าทายในการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูง แนวทางที่นำเสนอมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและการปรับรูปแบบการนำเสนออุดมการณ์ให้สอดคล้องกับค่านิยมคนรุ่นใหม่

การเสริมสร้างอุดมการณ์ทหารในยุคดิจิทัลไม่ใช่เพียงการป้องกันกำลังพลจากผลกระทบเชิงลบ แต่รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุดมการณ์ในรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในกองทัพ เพื่อให้กำลังพลมีอุดมการณ์ทหารที่เข้มแข็งท่ามกลางกระแสข้อมูลที่หลากหลาย อันจะนำไปสู่การพัฒนากำลังพลที่มีคุณภาพและสามารถปฏิบัติภารกิจเพื่อความมั่นคงของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. วราพร คำจับ. สื่อสังคมออนไลน์กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสาร ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 2562;7(2):1-2.
2. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 10 ก (24 มกราคม 2560):24-35.
3. ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก (13 ตุลาคม 2561):1.
4. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71 ตอนที่ 13 (16 กุมภาพันธ์ 2497).
5. พระครูสุตสารบัณฑิต (จ้านงค์ ผมไผ). อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรม และทัศนคติของคนรุ่นใหม่. วารสารนวัตกรรมสังคมศาสตร์ 2567;1(3):41-8.
6. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. วารสารมุมมองความมั่นคง 2564; 7(มิ.ย.-ก.ย.):5-16.
7. กองบัญชาการกองทัพไทย. คู่มือการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหาร [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [ปรับปรุงเมื่อ 22 พ.ย. 2565; เข้าถึงเมื่อ 15 พ.ย. 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://drive.rtarf.mi.th/index.php/s/UtjbuZs6NKOtKS4>
8. กรมกำลังพลทหารบก. แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพฯ: กองทัพบก; 2565.
9. Rokeach M. The nature of human values. New York: Free Press; 1973.
10. เมธาพันธ์ ประยงค์พันธ์, สิริชัย ดีเลิศ. ผลกระทบของภัยคุกคามทางโลกออนไลน์ที่ส่งผลต่อผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ [วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศิลปากร; 2564.
11. ทศพล ทิมสฤติย์. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการปลูกฝังอุดมการณ์ ความรักชาติของทหารกองประจำการ กรมทหารราบที่ 31 รักษาพระองค์ [เอกสารวิจัย ส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2563.
12. Bandura A. Social learning theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall; 1977.

13. อมร บุตรชา. แนวทางการเสริมสร้างอุดมการณ์ทหาร ของนายทหารชั้น
ประทวนสังกัดกองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพฯ:
โรงเรียนเสนาธิการทหารบก; 2555.

14. กองทัพบก. แผนพัฒนากองทัพบก ปี พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพฯ:
กองทัพบก; 2560.

15. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความ
มั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี; 2562.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก อุทัย นิลเนตร

วัน เดือน ปีเกิด 3 กรกฎาคม 2522

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2541 โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 39

พ.ศ. 2545 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา วิทยาการคอมพิวเตอร์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ศ. 2550 หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารราบ รุ่นที่ 118

พ.ศ. 2553 หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าทหารราบ รุ่นที่ 91

พ.ศ. 2556 หลักสูตรหลักประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 91

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2545 - 2547 ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ. 2548 - 2551 ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ. 2554 - 2555 นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก
กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ. 2558 - 2560 หัวหน้าฝ่ายกำลังพล กองพลทหารราบที่ 3

พ.ศ. 2561 - 2562 ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ. 2563 - 2564 เสนาธิการกรมทหารราบที่ 8

พ.ศ. 2564 - 2565 ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 21

พ.ศ. 2565 - 2567 ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 22

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2567 - ปัจจุบัน รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 3